

Richtlijn fysiek ingrijpen

Deze Richtlijn fysiek ingrijpen naar leerlingen is bedoeld voor medewerkers bij het oplossen van ernstige incidenten en om in gevallen van agressie en geweld de situatie te keren.

Incidenten

Bij incidenten handelen medewerkers vanuit hun professionele verantwoordelijkheid en deskundigheid. Die verantwoordelijkheid geeft hun een zekere ruimte om naar eigen inzicht te handelen en effectief op te treden. Hun deskundigheid houdt in dat ze in geval van geweld en agressie een grote mate van zelfbeheersing tonen en in eerste instantie de-escalerend en preventief optreden.

Een medewerker is alleen persoonlijk aanspreekbaar op zijn reactie als er sprake is van grensoverschrijdend handelen, en niet als achteraf blijkt dat hij wellicht een verkeerde keuze heeft gemaakt. Er dient rekening te worden gehouden met de druk van de omstandigheden en het is op zich niet verwijtbaar als een medewerker een bepaalde situatie verkeerd inschat.

Het kan voorkomen dat de medewerker door zijn handelen letsel of pijn aan de leerling toebrengt. Als er volgens deze richtlijn wordt gehandeld, is er echter geen sprake van mishandeling.

Fysiek ingrijpen

Er mag alleen repressief fysiek worden ingegrepen, en dat moet in de vorm van "vastpakken, vasthouden en/of wegleiden". Opsluiten mag niet, het wegleiden naar een time-out-plek of veilige omgeving wel. Er mag alleen worden ingegrepen als er sprake is van een onveilige situatie (bv. intimidatie, agressie of geweld, of een dreiging daarvan) of bij een acuut en immanent gevaar. Voor het ingrijpen zelf gelden bepaalde voorwaarden. Het ingrijpen:

- is noodzakelijk ter ondersteuning van onderwijsproces, sturing en correctie van de leerling;
- vindt onmiddellijk plaats, als directe reactie op het ongewenste gedrag;
- is subsidiair: het is een laatste redmiddel, er zijn geen alternatieven meer;

- is proportioneel: het staat in verhouding tot de ernst van de agressie en de persoon van de leerling;
- wordt deskundig door geschoolde medewerkers uitgevoerd en geschiedt methodisch, veilig, zorgvuldig en respectvol;
- is doelmatig, namelijk om de veilige situatie te herstellen;
- duurt zo kort mogelijk en stopt als de situatie weer veilig is;
- mag alleen als er geen lichamelijke contra-indicaties bij de leerling zijn;
- wordt het liefst door minstens twee medewerkers uitgevoerd.

Als de situatie ook door dit fysiek ingrijpen niet onder controle kan worden gebracht of gekeerd, moet de politie worden gebeld of moet er anderszins hulp worden ingeroepen.

Afhandeling na het incident

- Herstellen van de veiligheid en de leerling en de situatie tot rust brengen;
- Opvang en psychische en/of medische nazorg van de dader, eventuele slachtoffers en getuigen;
- Bij de uitvoering van eventuele consequenties voor de leerling wordt rekening gehouden met zijn/haar cognitief begrip, emotionele ontwikkeling en psychopathologische problematiek;
- Bij een misdrijf kan melding of aangifte bij de politie worden gedaan. Bij de ontdekking van een misdrijf op heterdaad is aanhouden toegestaan.
- Communicatie en informatieverstrekking:
  - Contact met ouders/verzorgers;
  - Opname in een incidentenregistratiesysteem (SOM), toegankelijk voor medewerkers en getuigen;
  - Informeren van het hoger management; dit is verplicht bij structurele incidenten;
  - Voorkomen van roddels;
- Schadeafhandeling.
- Aanpassen van dit protocol indien conclusies uit bepaalde incidenten kunnen worden getrokken of indien dat uit de aard en ernst van de incidenten mocht blijken